

NEWSLETTER

Nr. 2 / Vară 2009

Apariții recente la Testcentral | BWAS™, TOM™, “Raportul psihologic ...”
 În curând disponibil la Testcentral | SDS™, DDDI™, DAS™, TEDE™-6, PASAT™-2000
 Featured Product | MAB-II (Bateria Multidimensională de Aptitudini, versiunea II)
 Special | Achievement Motivation Inventory sau Performanța unui instrument psihometric în psihologia sportivă
 Știri interne | Evenimente interne, cu relevanță pentru domeniul testelor și testării
 Știri externe | Conferințe și congrese internaționale
 Interviu | Andrei Ion despre Școala de Vară “Provocări în teoria și practica testării psihologice”

Apariții recente la Testcentral

BWAS™ (Barron-Welsh Art Scale)

<i>Autori</i>	Frank X. Barron, George S. Welsh
<i>Scopul</i>	Evaluarea nonverbală a creativității cu scopul identificării persoanelor caracterizate prin potențial creativ și interese artistice
<i>Populația pe care se aplică</i>	Formată din copii, adolescenți și adulți
<i>Limitele de vârstă</i>	+ 5 ani
<i>Forme de administrare</i>	Creion-hârtie și online
<i>Timp de administrare</i>	Individual/În grup
<i>Categoria</i>	15-20 de minute
<i>Număr de itemi figurali</i>	Instrument psihometric de clasă B
	86

Barron Welsh Art Scale (BWAS) este un instrument utilizat pentru măsurarea creativității. Versiunea prezentă a BWAS cuprinde două scale: scala artistică (BWAS) și scala artistică revizuită (RAS); ambele scale măsoară același construct, fiind versiuni consecutive. Testul a fost construit cu scopul de a oferi ca stimul un material nonverbal, care să se adreseze unei categorii largi de subiecți, care nu puteau fi testați suficient de rapid cu inventare de personalitate tradiționale sau cu metode proiective. Cercetările indică faptul că BWAS și RAS identifică talentul creativ și realizează acest lucru independent de inteligență, sănătate personală, gen, vârstă și alți determinanți puternici care limitează adesea utilitatea instrumentelor de evaluare.

Dintre avantajele BWAS menționăm:

- timpul redus de aplicare (15-20 de minute);
- aplicabilitatea testului la anumite categorii de persoane care sunt mai greu abordabile prin intermediul testelor cu itemi verbali (cum ar fi copii, persoane cărora le lipsește fluența verbală într-o anumită limbă, persoane cu afazie, persoanele surdo mute);
- nu necesită capacitatea de a citi și scrie;
- sarcina în sine este una simplă, care nu necesită concentrare susținută din partea participanților sau un efort de a învăța itemii, motiv pentru care poate fi aplicat unor persoane cu un IQ mai redus sau cu dificultăți de concentrare (de exemplu, persoane depresive, etc.);
- deși este un test de creativitate, scorarea sa este complet obiectivă;
- influența dezirabilității sociale este minimală.

TOM™ (Test di Orientamento Motivazionale)

<i>Autori</i>	Laura Borgogni, Laura Petitta, Claudio Barbaranelli
<i>Scopul</i>	Evaluarea orientării motivaționale Măsurarea înclinațiilor motivaționale în context organizațional
<i>Populația pe care se aplică</i>	Formată din adolescenți și adulți
<i>Limitele de vârstă</i>	+ 16 ani
<i>Forme de administrare</i>	Forma S (autoevaluare) Individual/În grup Creion-hârtie și online
<i>Timp de administrare</i>	10-15 minute
<i>Categoria</i>	Instrument psihometric de clasă A
<i>Număr de itemi</i>	70

TOM, Test di Orientamento Motivazionale, este un chestionar care măsoară înclinațiile motivaționale ce orientează comportamentul la locul de muncă, printr-o metodă autodeclarativă („self-report”). Afirmațiile din cadrul TOM evaluează alegerile pe care persoanele tind să le facă, adică preferințele individuale care orientează comportamentele. Aceste afirmații sunt grupate în jurul a patru dimensiuni diferite: 1. Orientarea spre obiective; 2. Orientarea spre inovație; 3. Orientarea spre conducere; 4. Orientarea spre relaționare.

La locul de muncă unii oameni tind să dea tot ce este mai bun dacă li se oferă oportunitatea de a interacționa cu sarcini de dificultate din ce în ce mai mare, dacă au ocazia de a răspunde la provocări și încercări realiste și dacă primesc feedback privind prestația realizată. Astfel, unii oameni sunt atrași de activități dificile și provocatoare și doresc să exceleze pentru simpla plăcere de a-și pune la încercare competențele și de a-și etala propriile abilități. Acesta este domeniul conceptual acoperit de Scala de Orientare spre Obiective.

În ceea ce privește Scala de Orientare spre Inovație, unele persoane au o performanță maximă dacă la locul de muncă pot să experimenteze lucruri noi, să exploreze situații mai puțin cunoscute și să lucreze la mai multe activități deodată, mai degrabă decât să se concentreze asupra unor activități repetitive. Acestor oameni le place să modifice proceduri și să opteze pentru schimbarea soluțiilor consacrate, să progreseze în mod constant și să gândească în mod creativ și divergent față de ceilalți.

Raportul Psihologic: Redactare și Evaluare

Cartea "Raportul Psihologic: Redactare și Evaluare" este un volum de referință pentru munca psihologului. Dar nu este genul de carte pe care îl așezi în bibliotecă pentru că dă bine printre celelalte cărți, ci e genul de carte la care te vei întoarce în permanență, care va avea coperta uzată și paginile deteriorate ... pe scurt: este genul de carte utilă, la care o să-ți zboare paginile și căreia îi vei spune carte cu "C" mare.

Unele persoane au o performanță optimă la locul de muncă dacă își pot asuma poziții care presupun influență și control, care le dau posibilitatea de a-i ghida pe ceilalți și de a trasa sarcini și responsabilități grupului de muncă. Aceste persoane sunt motivate să își impună alegerile și să fie în centrul atenției, le place să ia decizii în numele altora și doresc să îi determine pe ceilalți să le urmeze. Această tematică legată de leadership este domeniul conceptual acoperit de Scala de Orientare spre Conducere.

Scala de Orientare spre Relaționare se referă la faptul că unele persoane au o performanță maximă dacă pot să lucreze în cadrul unui grup și climatul organizațional este pozitiv, dacă au colegi care le sunt și prieteni și dacă pot primi din partea celorlalți susținere afectivă. Aceste persoane sunt motivate de colaborare, de posibilitatea de a evita orice tip de conflict și de solidaritate colegială.

TOM propune un profil motivațional, care, integrat profilului de personalitate și profilului aptitudinilor, oferă informații privind modul de funcționare al individului la locul de muncă. Pe de o parte, chestionarul permite utilizatorului să aibă o evaluare a punctelor tari și a punctelor ce necesită îmbunătățiri. Pe de altă parte, TOM ajută la înțelegerea anumitor comportamente, la înțelegerea fundamentelor care le determină și permite astfel crearea unor medii de muncă care să fie în armonie cu înclinațiile motivaționale ale celor care lucrează în acele medii.

profesori, părinți sau cupluri caută o astfel de consiliere și se așteaptă la răspunsuri care să-i sprijine în luarea deciziei. Cea mai detaliată formă de răspuns este raportul psihologic scris. De obicei, cititorul unui astfel de raport psihologic este cel care decide dacă acesta realizează în mod real ceea ce se presupune că trebuie să realizeze și dacă este suficient de coerent și în ultima instanță «bun». Să judeci dacă un raport psihologic este bun este o sarcină provocatoare chiar și pentru majoritatea psihologilor calificați, ca să nu mai vorbim de persoanele fără studii psihologice. Pornind de la o astfel de problemă, intenția acestei cărți este aceea de a descrie caracteristicile rapoartelor psihologice bune.” Iar informațiile sunt surprinse sub forma unui ghid de redactare și evaluare ce este indispensabil în viața profesională a oricărui specialist în domeniu.

În curând disponibil la Testcentral

SDS™ (Holland/Self-Directed Search™)

<i>Autori</i>	John L. Holland, Ph.D, Barbara Fritzsche, Ph.D, Amy B. Powel, Ph.D.
<i>Scopul</i>	Evaluarea în vederea consilierii profesionale (decizie profesională, fie dezvoltare profesională)
<i>Populația pe care se aplică</i>	Formată din adolescenți și adulți
<i>Limitele de vârstă</i>	+ 14 ani
<i>Forme de administrare</i>	Forma S (autoevaluare) Individual/În grup Creion-hârtie și online
<i>Timp de administrare</i>	35-45 de minute
<i>Categoria</i>	Instrument psihometric de clasă A
<i>Număr de itemi</i>	216

Testul Holland (SDS) este cel mai utilizat inventar de interese din lume, fiind un ghid al planificării educaționale și de carieră. Testul este bazat pe vestita tipologie Holland, ce descrie 6 tipuri de personalitate: realist, investigativ, artistic, social, întreprinzător și convențional. (Auto)Evaluarea asistă

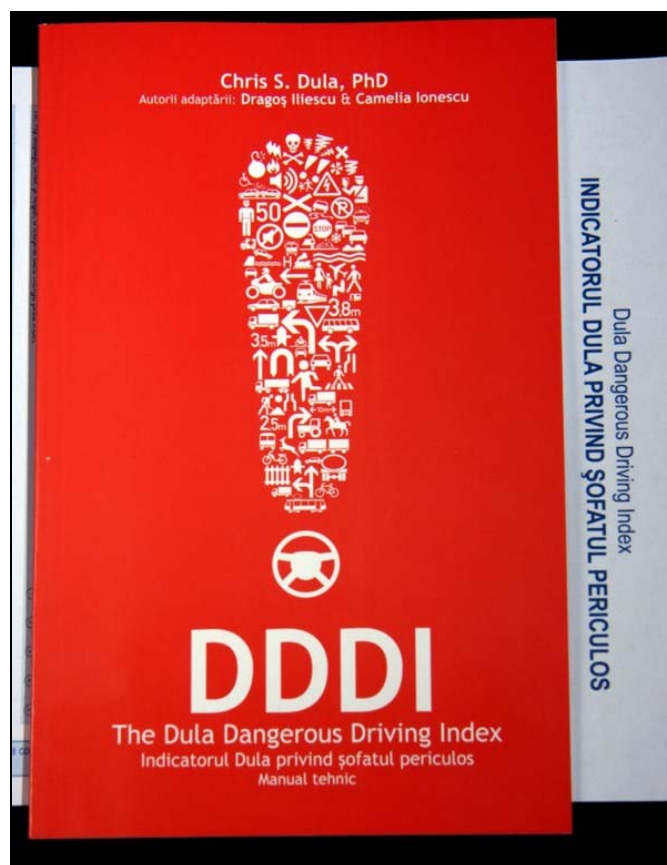
participantul în descoperirea celor trei categorii cheie ale personalității și raportarea la o clasificare ocupațională. Principala utilitate este evaluarea în direcția consilierii profesionale și a dezvoltării personale. SDS oferă suport consilierilor, dar și persoanelor care nu au acces la un consilier vocațional.

Fiecare persoană ar trebui să meargă la serviciu pentru că *își dorește* acest lucru și nu pentru că trebuie. SDS intervine exact în etapa critică a luării deciziei profesionale, ajutând la identificarea intereselor, abilităților și valorilor și la corespondența cu anumite oportunități de carieră. SDS este utilizat în școlile generale, licee, colegii, centre de adulți, instituții corecționale și birouri de recrutare pentru educație profesională, îndrumare vocațională și plasament. În domeniul organizațional este folosit pentru selecția, plasarea și dezvoltarea personalului.

DDDI™ (Dula Dangerous Driving Index™)

<i>Autor</i>	Chris S. Dula, Ph.D.
<i>Scopul</i>	Evaluarea șofatului periculos pe trei dimensiuni: agresivitate, emoții-cogniții negative și risc
<i>Populația pe care se aplică</i>	Formată din adulți
<i>Limitele de vârstă</i>	+ 18 ani
<i>Forme de administrare</i>	Autoevaluare Individual/În grup
<i>Timp de administrare</i>	5-10 minute
<i>Categoria</i>	Instrument psihometric de clasă A
<i>Număr de itemi</i>	28

Indicatorul Dula privind șofatul periculos (DDDI) este un instrument coerent, scurt și extrem de competitiv pentru măsurarea patternurilor de șofat periculos. În mediile aplicative, utilitatea majoră a DDDI este ca test de screening, menit să identifice în situațiile de angajare potențiali șoferi “cu risc”, cum ar fi: șoferii care fac transportul unor utilaje sau substanțe industriale, șoferii de curierat, șoferii prestatori de alte servicii etc. DDDI poate fi de asemenea folosit ca instrument psihometric de screening pentru selecția persoanelor care sunt înclinate spre stiluri de condus periculoase și care ar putea beneficia de schițarea unei intervenții terapeutice sau de dezvoltare al a unui tratament cognitiv-comportamental sau psiho-educational eficient. Acest lucru se poate face la intrarea în școala de șoferi sau pe parcursul acesteia. DDDI poate fi utilizat ca instrument de măsurare a efectelor unei intervenții psihologice de consiliere sau dezvoltare, care a fost efectuată asupra comportamentelor sau atitudinilor unor persoane, de către psiholog.

DAS™ (Dyadic Adjustment Scale™)

<i>Autor</i>	Graham B. Spanier, Ph. D.
<i>Scopul</i>	Evaluarea satisfacției în relația de cuplu . Include 4 subscale: Consensul în cuplu, Satisfacția în cuplu, Coeziunea în cuplu, Exprimarea afectivă.
<i>Populația pe care se aplică</i>	Formată din adulți
<i>Limitele de vârstă</i>	+ 17 ani
<i>Forme de administrare</i>	Autoevaluare Individual/În diade
<i>Timp de administrare</i>	5-10 minute
<i>Categoria</i>	Instrument psihometric de clasă A
<i>Număr de itemi</i>	32

Scala de Adaptare în Cuplu, sau Scala de Adaptare Diadică (DAS) măsoară calitatea adaptării dintre parteneri în relațiile diadice maritale sau consensuale. În context clinic, DAS este utilizat în principal ca un instrument de evaluare a cuplurilor care își propun să intre într-un program de terapie maritală sau care chiar urmează un astfel de program. Natura multidimensională a instrumentului furnizează o descriere cuprinzătoare a relației

maritale. Ca instrument clinic, DAS poate ajuta în formularea de planuri terapeutice, servind drept bază pentru discuție și de asemenea pentru dezvoltarea unui program de tratament. În terapie și la terminarea acesteia, chestionarul servește drept măsură obiectivă pentru evaluarea schimbărilor survenite în interacțiunile dintre parteneri. DAS oferă specialistului informații structurate și etalonate despre cuplu, din punctul unic de vedere al fiecărui partener.

Furnizează totodată un mijloc rapid și rentabil de determinare a măsurii în care distresul marital funcționează ca un posibil precipitant în, sau reacție la, o tulburare psihiatrică generalizată. DAS poate fi utilizat într-un număr de cadre medicale diferite, incluzând de exemplu pacienți internați sau aflați în tratament ambulator, precum și în centre rezidențiale de tratament și în cabinete private. Potențialii utilizatori ai testului sunt psihologii, lucrătorii sociali, medicii, asistentele, consilierii, psihiatrii și chiar preoții.

Ca instrument de cercetare, DAS a fost folosit în sute de studii privind satisfacția maritală. Această bază bogată de cercetare furnizează un punct de plecare important pentru compararea rezultatelor individuale observate pentru un cuplu cu tipurile de relații stabilite pe mii de alte cupluri. DAS a fost utilizat pentru a

evalua numeroase strategii de tratament și programe sociale. Alte studii de cercetare includ investigarea eficacității unor variate metode de tratament, funcționarea căsniciei de-a lungul ciclului familial și relațiile dintre disfuncțiile maritale și tulburările și factorii de personalitate.

TEDE™ -6 (Test d'Evaluation Dynamique de l'Educabilité™)

<i>Autor</i>	Daniel Pasquier, Ph.D.
<i>Scopul</i>	Măsurarea educabilității persoanei prin evaluarea potențialului său de învățare
<i>Populația pe care se aplică</i>	Formată din adolescenți și adulți
<i>Limitele de vârstă</i>	+ 16 ani, cu un nivel de educație de minim școală generală (examen de capacitate)
<i>Forme de administrare</i>	Autoevaluare Individual/În grup
<i>Timp de administrare</i>	2 ore (învățare o oră, pauză 15 minute, test 45 de minute)
<i>Categoria</i>	Instrument psihometric de clasă B
<i>Număr de itemi</i>	3 serii de câte 4 exerciții

Testul de evaluare dinamică a potențialului de învățare este destinat adolescenților și adulților, persoane aflate în programe de formare și a celor care doresc să accedă în diverse programe de formare. Informațiile rezultate sunt recomandate spre utilizare în special în trei contexte principale: cel al psihometriei clinice, dacă proba este standardizată și etalonată pe populația clinică; cel al pedagogiei, dacă proba ia în calcul aspectele funcționale și calitative ale procesului de formare; cel

al al intersecției primelor două contexte menționate anterior cu domeniul resurselor umane.

În consecință, TEDE se adresează specialiștilor din domeniul formării profesionale, specialiștilor în psihologie, în domeniul managementului resurselor umane: formatori, consultanți și responsabili cu formarea profesională, manageri de resurse umane, consilieri de orientare profesională, consilieri în carieră, consilieri de evaluare, psihologi clinicieni sau specializați în psihologia muncii etc. TEDE își găsește astfel utilitatea în cadrele de evaluare specifice următoarelor activități: evaluarea competențelor personale și profesionale, recrutare, management predictiv al angajaților și al competențelor acestora, definirea parcursului profesional, prescrierea de remedii cognitive, evaluarea rezultatelor cursurilor de formare sau ale unui design ori tratament pedagogic etc. De asemenea, TEDE poate fi folosit în cercetări teoretice și aplicative, dar și în formarea studenților din domeniile mai sus amintite.

PASAT™ -2000 (Popperton Allen Sales Aptitude Test™)

<i>Autor</i>	Steve Popperton Ph.D., Peter Jones, Ph.D.
<i>Scopul</i>	Măsoară atributele de personalitate direct implicate în eficiența din domeniul vânzărilor sau din arii cu componente de vânzări
<i>Populația pe care se aplică</i>	Formată din adulți
<i>Limitele de vârstă</i>	+ 18 ani
<i>Forme de administrare</i>	Autoevaluare Individual/În grup
<i>Timp de administrare</i>	20-25 min
<i>Categoria</i>	Instrument psihometric de clasă B
<i>Număr de itemi</i>	153 itemi verbali

PASAT 2000 este deosebit de util în mediul de vânzări, în selectarea persoanelor cu un nivel înalt al performanței și în identificarea persoanelor cu potențial pentru acest domeniu.

PASAT 2000 poate fi utilizat pentru a selecta angajați în arii care, deși nu reprezintă exclusiv „vânzări”, au sau vor avea o componentă de vânzări semnificativă. PASAT 2000 poate fi de asemenea utilizat în training și dezvoltare, fie ca instrument de diagnostic, fie ca metodă de evaluare, deoarece comportamentele testate sunt corelate direct cu mediile de vânzări. Conceptele investigate sunt: Adaptarea socială, Adaptarea motivațională, Adaptarea emoțională, Adaptabilitatea, Controlul social, Stabilitatea emoțională, Siguranța de sine, Conștiințiozitatea, la care se adaugă trei scale speciale de detectare încercărilor de a crea o imagine falsă: Distorsiunea atenției, Distorsiunea adaptativă și Distorsiunea socială.

[Featured Product]

MAB-II (Bateria Multidimensională de Aptitudini, versiunea II)

Ce măsoară? Bateria Multidimensională de Aptitudini, versiunea II (MAB-II, Multidimensional Aptitude Battery-II) a fost proiectată pentru a furniza o măsură comodă și scorabilă obiectiv a aptitudinii cognitive generale, adică a inteligenței. MAB-II a fost utilizat de NASA pentru selecția astronautilor și de US Air Force pentru selecția piloților.

Structură. MAB-II constă în două grupuri de dimensiuni: anume verbale și nonverbale, „Verbală” și „Performanță” fiecare din acestea conținând câte cinci subteste. Acestea pot fi administrate fie separat, fie împreună, pentru a se obține o evaluare completă a aptitudinilor individuale. În plus față de cele 10 scoruri ale subtestelor, MAB-II furnizează un scor IQ Verbal, un scor IQ Performanță și un scor IQ Complet.

Toate subscalele MAB-II corelează substanțial cu aptitudinea intelectuală generală, care s-a demonstrat că este importantă pentru performanța în muncă în aproape toate genurile de ocupații. Scorurile la subscale pot fi utile în plasarea în muncă a persoanelor evaluate sau în consilierea acestora spre ocupații care să le permită o cât mai deplină realizare a potențialului lor. MAB-II este destinat evaluărilor pe scală largă a aptitudinilor intelectuale la adulți și adolescenți de peste 16 ani.

Utilitate. Ca și alte instrumente de evaluare a aptitudinilor mentale, MAB-II poate fi utilizat într-o varietate de scopuri și contexte. Acestea includ, de exemplu, educație și consiliere pentru carieră, industrie și afaceri, clinici și institute de sănătate mentală, precum și în cercetare. Pentru a se obține evaluări valide cu MAB-II, testarea presupune existența aptitudinilor de limbaj necesare pentru citirea și înțelegerea instrucțiilor scrise precum și a celor verbale.

Scorare. Mai mult decât doar pentru a furniza informație diagnostică, MAB-II a fost proiectat într-un format care să permită administrarea în individuală și în grup, într-o manieră de scorare convenabilă atât manuală cât și electronică, futilizând etaloane actualizate.

Nivel de generalitate. Unul dintre obiectivele care a stat la baza generării MAB-II se referă la selectarea itemilor pentru care a fost acordată o atenție deosebită în vederea identificării acelor conținuturi care să aibă un nivel suficient de generalitate pentru grupuri diverse, indiferent de gen, naționalitate, vârstă și cultură.

Timp de administrare. Limita de timp pentru fiecare din cele 10 subscale este de șapte minute.

Etalonare. MAB-II este etalonat pe grupe de vârste incrementale, astfel încât rezultatele obținute de o anumită persoană să poată fi comparate cu acele persoane care au o vârstă comparabilă. Desigur, indicele general de inteligență poate fi raportat la populația generală, însă existența unor etaloane pentru grupe de vârstă este un incontestabil avantaj. Testul este așadar aplicabil pe întreg palierul de vârstă care începe de la 14 ani.

[Special]

Achievement Motivation Inventory sau Performanța unui instrument psihometric în psihologia sportivă

Învingșii renunță atunci când obolesc, iar învingătorii renunță atunci când au câștigat.
Când vine vorba de competiție, în lumea testelor psihologice, AMI face parte dintre medaliații cu aur.

Tocmai pentru că de cele mai multe ori, poți avea capacitatea de a câștiga competiția, dar poți pierde jocul cu propria voință, drumul către un sportiv complet, implică alături de antrenamentul fizic, și un alt tip de pregătire. Aici intervin antrenorul, psihologul sau consilierul sportiv și un AMI

indispensabil: Achievement Motivation Inventory. AMI este un inventar de motivație în performanță. Pe baza profilului motivațional, tehnicile psihologiei sportive îmbunătățesc consistența performanței, învață administrarea nivelului energetic, promovează team-building-ul și fundamentează baza pentru stabilirea scopurilor și concentrarea asupra obiectivelor.

BAZA TEORETICĂ AMI

AMI se distinge de celelalte metode existente prin amploarea abordării teoretice. Setul său de itemi conține toate dimensiunile sau aspectele care sunt cuprinse, în diverse teorii ale motivației, cât și în diverse teste psihologice recunoscute de comunitatea științifică. Tocmai această modalitate de construcție a AMI, permite aplicarea acestuia în domeniul sportiv.

AVANTAJE

- Etalonare pe populația română a sportivilor de performanță.
- Temele majore reprezentate în scalele testului prin meta-factorii Încredere în sine, Ambiție și Autocontrol.
- 17 fațete motivaționale subordonate temelor majore (perseverența, dominanța, angajamentul, siguranța succesului, flexibilitatea, absorbirea, neînfricarea, internalitatea, efortul compensator, mândria performanței, dorința de învățare, preferința pentru dificultate, independența, autocontrolul și disciplina, orientarea spre status, orientarea spre competiție, fixarea scopului)

MOTIVAȚIE VS. APTITUDINI

Dincolo de complexitatea aptitudinilor necesare în această zonă, motivația poate face diferența, dacă nu chiar să devină un avantaj superior aptitudinilor. AMI explică și descrie funcționarea motivației performanței, astfel încât sunt vizibile în detaliu fațetele motivaționale. Fie că evaluatorul este antrenorul, psihologul sportiv, sau însuși sportivul, în urma aplicării AMI se obține profilul de motivație a performanței.

PROFILUL AMI - SUGESTII DE UTILIZARE

Profilul motivațional prezintă dimensional, atât punctele forte, cât și punctele care necesită dezvoltare ulterioară. Poate fi astfel observată corespondența dintre comportamentul atletului și cerințele psihologice ale exercițiului sportiv. Surprinderea deficiențelor va ajuta la elaborarea unor strategii de compensare a lipsurilor și a unor măsuri de înlesnire a succesului.

- corespunde profilul sportivului cu cel al întregii echipe? Dacă nu, cum poate fi el integrat pentru optimizarea funcționării echipei.
- sunt vizibile diferențe între sportiv și ceilalți membrii ai echipei?
- există aspecte disonante între felul în care atletul se vede (autoevaluează) și este văzut?
- cum face față eșecurilor?
- este mai degrabă orientat spre status, dominant și independent (existând posibilitatea să nu se integreze în echipă) sau se remarcă prin preferința pentru dificultate și orientarea spre obiective, fiind persoana potrivită în fața provocărilor?

Așa cum am exemplificat mai sus, problematica sportivă este multiplă, iar Inventarul Motivației vine în sprijinul specialistului contribuind la reliefaarea unei imagini coerente, reale și bogate în detalii, dar și în calitate de screener pentru cazurile de predicție nediferențiată (AMI-K) oferind indicele general motivațional. Urmărind profilul, rămâne la latitudinea acestuia să aprecieze care va fi soluția spre dezvoltare. Modul în care va fi folosit profilul va depinde de atitudinea, obișnuința și obiectivele fiecărui utilizator al testului în parte. Ca strategii ulterioare pot fi aplicate: modalități de creștere a coeziunii echipei, creșterea încrederii în succes, determinarea nivelului energetic specific performanței și tehnicile și exercițiile de vizualizare.

Victoria începe în adâncul minții umane și este până la urmă o stare de spirit provenită din interior. AMI măsoară aspectele interconectate ale acestei „predispoziții spre victorie”. Sunteți curioși să vedeți cum? Sau mai degrabă Motivați? Vă rugăm consultați pagina AMI pe site-ul nostru www.testcentral.ro pentru detalii.

[Știri interne]

Evenimente interne, în perioada imediat următoare

DATA	LOCAȚIA	EVENTIMENTUL	ORGANIZATORUL	<i>Dacă ați fost interesat(ă) de acest curs sunteți cu siguranță interesat(ă) de următoarele teste...</i>
12-20 iulie 2009	Lugoj	Scoala de Vară a Educației de Excelență, ediția a III-a	Noemi Neamtu; Calin Alexandru; Manuela Mihai; Andreea Groszmuk; Sorin Blaj U.Dragan-Lugoj; Beatrice Frentescu; dr. M.A.Christi, profesor, prospector IRSCA Gifted Education.	LSI, SDS, JVIS, STAXI, STAIC, TTCT, BWAS, NPQ, FFPNQ, TAC

În desfășurare 2009	București, Iași, Timișoara, Brașov, Cluj-Napoca	GCDF-Global Career Development Facilitator	Active Labs	JVIS, SDS, MLQ, AMI, NEO PI-R Ghidul Aptitudinilor Fleishman Rorschach, BWAS, TTCT STAXI, NEO PI-R, EFE, EPQ Raportul psihologic: redactare și evaluare, NEO PI-R, MLQ, PASAT 2000 CPI, Teste proiective, SWS, ASSET
1-5 August 2009	Sibiu	Tabara de psihanaliză aplicată "Literatură și film"	Asociația Interdisciplinară de Psihanaliză Aplicată AIPSA	
28 August 2009	Alba-Iulia	Alcolismul: dileme istorice și sociale	Dr. Marius Rotar	
16-20 Septembrie 2009	Costinești	Conferința națională "De la cunoaștere la intervenție în psihologie"	Anghel Ilie Grădinaru CPR, Cristina Raluca Dincu	
17-20 septembrie 2009	Arad	Conferinței științifică internațională cu tema "PSIHOLOGUL ÎN COMUNITATE"	dr. Letiția Filimon	
30 octombrie – 1 noiembrie 2009	Brașov	A Doua Conferință Națională de Psihodramă „Psihodrama în societate: de la conflict la întâlnire”,	Asociația Română de Psihodramă Clasică și Societatea de Psihodramă J.L. Moreno	BWAS, NPQ și EQ-i

[Știri externe]

Evenimente externe la care ați putea participa

Conferința Regională de Psihologie. La Sofia, Bulgaria, între 30 Septembrie și 1 Octombrie se va desfășura Conferința Regională a Europei de Sud-Est International Union of Psychological Science. Detalii la rcp2009.wordpress.com.

Al 46-lea Congres IPA (International Psychoanalytical Association) se va desfășura începând cu 29 Iulie, la Chicago. Menționăm câteva teme clinice ce vor fi abordate în parcursul acestui congres: Bodily - emotional aspects of the analyst in the course of the session; Transference and countertransference in adolescent analysis; A case of pathological narcissism and the ways the analyst intervenes, Problems of collegial learning in psychoanalysis: Narcissism and curiosity.

Convenția APA. În perioada 6-9 August 2009, la Toronto va avea loc cea de-a 117 Convenție Anuală a APA American Psychological Association. Câteva dintre workshop-urile care vor avea loc sunt: Individual Differences in Stress Responding, Effective Interventions for Promoting Exercise - Applied Exercise Psychology, Postmodern Therapies for Clients With Severe Mental Disorders - Multicultural Applications, The Art and Science of Impact-What Psychotherapists Can Learn From Filmmakers and Social Psychologists.

Asociația Internațională pentru Promovarea Analizei Comportamentale (Association for Behavior Analysis International) organizează la Oslo, între 7 și 9 August, a 5-a Conferință Internațională ABAI. Iată câteva subiecte de interes: Some Effects of Procedural Variables on the Dynamics of

Operant Choice, A Formal Language for Analyzing Behavioral Contingencies, The Concept of Contingency in Selection by Consequences.

Conferința de Psihologia Dezvoltării. La Vilnius, în perioada 18-22 August va avea loc XIVth European Conference on Developmental Psychology. Language and Communication Development, Premature Birth: The Effects of Stress on Infants and Their Carers, Coping with Loneliness in Childhood and Adolescence, sunt doar câteva dintre temele mari ale sesiunilor de workshop. Contact: Rita Zukauskienė, <http://rzukausk.home.mruni.it/>

Conferința de Psihologie Judiciară. În perioada 2-5 Septembrie la Sorrento, în Italia, va avea loc 19th Conference of the European Association of Psychology and Law (EAPL). Subiectele abordate sunt enumerate în continuare: New Developments and New Findings with The Comprehensive Assessment of Psychopathic Personality, Bayes and the interpretation of forensic evidence, Emerging thinking about sexual and domestic violence: victims and perpetrators, Fear and terrorism.

Conferința de Psihologie Cognitivă. În perioada 2-5 Septembrie la Kracow, va avea loc a 16th European Society for Cognitive Psychology Conference. Contact: www.escop09.eu.

Conferința CBT. European Association for Behavioural and Cognitive Therapies vă așteaptă pe 16 Septembrie în Croația, la Dubrovnik. Pentru detalii vizitați www.eabct2009.org.

[Interviu]

Andrei Ion despre Școala de Vară “Provocări în teoria și practica testării psihologice”

Am avut onoarea de a găzdui Școala de Vară “Provocări în teoria și practica testării psihologice” (Challenges in the theory and practice of psychological testing), iar în această rubrică ne face o deosebită plăcere ca unul dintre participanți să ne povestească experiența lui.

Andrei Ion: MSc. Psihoterapie Cognitiv-Comportamentală și absolvent al Facultății de Psihologie București, pasionat al psihodiagnosticului și evaluării psihologice.

1. Ce obiective generale a avut școala de vară?

Școala de vară a avut două obiective importante. În primul rând a avut în vedere familiarizarea participanților cu tehnici statistice de actualitate, este vorba de SEM - Structural Equations Modelling și IRT - Item Response Theory. Mai bine de jumătate din timpul alocat a fost dedicat SEM, respectiv metodologiei statistice asociate analizei factoriale confirmatorii.

Consider că asimilarea acestor tehnici vine în întâmpinarea nevoii psihologilor implicați în cercetare sau în viața academică de a publica articole în reviste internaționale cotate științific. Majoritatea articolelor publicate la ora actuală se bazează pe un aparat statistic complex cu care psihologii din România sunt destul de puțin familiarizați. Profesorul Emeritus Barbara Byrne, PhD este unul dintre experții de top în acest domeniu și este autoarea unor manuale de operare pe soft-urile renumite din acest domeniu (AMOS, EQS, Lisrel). De asemenea, Prof. Byrne are o activitate prolifică în domeniul științific, interesele sale fiind centrate pe Self-Concept și Burnout.

Pentru specialiștii în psihometrie tema prezentată de Prof. Ilie Puiu Vasilescu, PhD a reprezentat un real interes. IRT reprezintă nu doar o tehnică de construire a testelor, ci și de analiză și interpretare a datelor colectate. Această tehnică are o mare importanță pentru psihologii care au integrat în practica lor instrumente psihometrice. Profesorul Vasilescu este o legendă în România și mi-ar fi plăcut să dureze mai mult prezentarea lui – înțeleg acum ce înseamna ca timpul să fie drămuț.

În al doilea rând, Școala a valorificat totodată dezbaterile unor aspecte etice cu impact major asupra modului în care se practică profesia de psiholog în România. Modul în care este construit un cod etic, prevederile sale și gradul în care sunt aplicate acestea "reflectă nivelul de dezvoltare al psihologiei" într-un anumit stat, așa cum precizează Oakland. Din acest punct de vedere România se află abia la început.

Tom Oakland este unul dintre specialiștii de renume mondial în acest domeniu, făcând parte din task-force-ul de 8 specialiști

care au construit actualul cod etic al APA. Pe lângă abordarea unor aspecte practice care țin de consimțământul informat, de relaționarea cu clientul sau de colectarea de informații multi-sursă, Prof. Oakland, PhD a discutat în detaliu anumite prevederi ale codului etic din România.

Pe lângă creșterea calității practicilor etice la nivel individual, discuțiile cu Prof. Oakland au avut și un scop de dezvoltare deoarece calitatea serviciilor prestate de psihologii români depind în mod direct de aplicarea riguroasă a prevederilor etice. În viziunea profesorului Oakland, codul etic nu reprezintă doar un alt sistem de reguli, mai mult sau mai puțin aplicabile, ci un catalizator al dezvoltării practicii psihologilor din România.

2. Cum au fost abordate aceste obiective?

SEM - workshop-ul Barbarei Byrne - a avut o componentă aplicativă semnificativă, participanții dobândind simultan atât background teoretic, cât și deprinderi necesare pentru a utiliza EQS.

Workshop-ul lui Tom Oakland a fost puternic axat pe discuții libere pe anumite teme "controversate" din punct de vedere etic. De exemplu, cine deține datele rezultate din urma unei evaluări (clientul, fie psihologul, fie etc.)

Prezentarea dlui Puiu Vasilescu a fost axată pe două linii majore: familiarizarea cu teoria și suportul științific al IRT și exemple despre cum poate fi integrat IRT în practica psihologilor (de exemplu, cum pot fi interpretate rezultatele).

3. Care a fost partea ta favorită?

SEM, of course. Tema mea de doctorat va implica și ecuațiile structurale.

4. Poți transmite ceva celor care nu au participat?

Interacțiunea cu profesioniștii de un asemenea calibru are un impact pozitiv imediat asupra practicii psihologice, indiferent de aria de specializare. Deci, este util ca pe viitor prezența la asemenea evenimente să fie nelipsită.